

Toerusting *Maria, Maria, Maria*

Voorwoord

Dit jaar bieden we u en uw gemeente voor het inhoudelijk vormgeven van de advents- en kerstperiode dit toerustingsmateriaal aan. Het middelpunt van de komende periode is de muzikale theatervoorstelling *Maria, Maria, Maria*, die op zondagmiddag 11 december of als u dat niet uitkomt zaterdagavond 10 december wordt aangeboden door de Remonstranten. In deze voorstelling staat de moeder van Jezus centraal, die alles wat er gebeurt vanuit haar optiek beleeft en vertelt.

Om u te inspireren voor de komende advents- en kerstperiode bieden we u bronnen aan als achtergrondinformatie over de persoon Maria, noemen we een aantal films en documentaires die in kringverband of individueel bekeken kunnen worden, wijzen we u op poëzie, muziek en overdenkingen over Maria.

We nodigen u uit om de hier genoemde bronnen te verkennen en er in de komende periode diensten, vieringen, kringen of andere activiteiten mee vorm te geven. En we hopen u natuurlijk met een grote vertegenwoordiging in Rotterdam te mogen begroeten!

Een mooie advents- en kerstperiode gewenst!

De voorbereidingsgroep,

Jan Berkvens, Jan Douwes, Koen Holtzapffel, Elly van Kuijk, Michel Peters en Amber de Rooij.

De voorstelling 'Maria, Maria, Maria'

Het Leidse gezelschap de Veenfabriek speelt op 10 en 11 december speciaal voor ons de spectaculaire muziektheatervoorstelling *Maria, Maria, Maria*.

Maria Maria Maria is een wonderlijke vertelling over de bekendste moeder ter wereld en haar kinderen. Vol inspiratie, twijfel, troost en muziek. Jacobien Elffers speelt Maria. Begeleid door muzikanten vertelt ze over haar leven en dat van haar kinderen. Geïnspireerd door de verhalen uit de bijbel en de koran, persoonlijke verhalen van de muzikanten en liederen over bizarre middeleeuwse wonderen. De muzikanten van de Veenfabriek laten zich voor *Maria Maria Maria* inspireren door een rijke historie aan Marialiederen uit de middeleeuwen en het vroege christendom. Van de dertiende-eeuwse Cantigas de Santa Maria uit Spanje die vertellen over de opzienbarende wonderen van Maria, tot aan oude Marialiederen uit Syrië in het Aramees, de taal waarin Jezus sprak. Als moderne pelgrims feesten, dansen en spelen de muzikanten voor de Moeder. Met percussie, electronica, gitaar, klarinet, trombone, altviool en de betoverende zang van de Marokkaanse zanger Anass Habib. Luister maar naar de trailer: https://youtu.be/mc_wt_OVHjc

Een kaartje voor uzelf kost €20,-. Neemt u iemand mee die geen remonstrant is - en daar is dit initiatief mede voor bedoeld - , dan betaalt u voor die tweede persoon de halve prijs, dus €10,-. In dit laatste geval: gebruik de kortingscode 'remonstranten'. U betaalt dan €30,- voor twee kaartjes. **Bestel kaarten via www.veenfabriek.nl**

Maak er bijvoorbeeld op zondag 11 december een Rotterdams dagje van: eerst organiseren de Jongerengemeente Arminius en de Remonstrantse Gemeente Rotterdam een speciale dienst over de moeders op de wereld, met voorgangers Tjaard Barnard en Jan Berkvens. Daarna is er een lunch voor de aanwezigen, vervolgens de voorstelling en ten slotte bent u welkom bij de borrel.

Toerustingsmateriaal

Boeken

In de literatuur is er van alles over de moeder van Jezus te vinden. Hieronder noemen we vier boeken die als naslagwerk of achtergrondinformatie kunnen worden geraadpleegd.

Brant Pitre, 'Jezus en de joodse wortels van Maria. Op zoek naar de Moeder van de Messias'. Uitgeverij De Boog, 232 pagina's, Prijs: 15,75. ISBN: 978-90-6257-124-6

Marina Warner, 'De enige onder de vrouwen'. Uitgeverij Atlas Contact. 471 pagina's. Prijs: €13,-. ISBN 978-90-2545-744-0

Miri Rubin, 'Mother of God', a history of the Virgin Mary'. Yale University Press; Illustrated edition (March 16, 2010), 560 pagina's. Prijs: 26 dollar (paperback). ISBN : 978-03-0016-432-9

Sanny Bruijns, 'Weg van Maria'. Katholieke Bijbelstichting, 2002. ISBN 978-90-6173-803-9

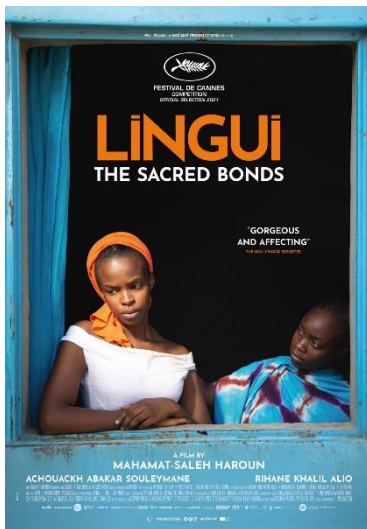
AdRem

In de verschillende AdRems van dit najaar besteden we aandacht aan Maria en de voorstelling op 10 en 11 december in Rotterdam. Deze artikelen kunnen stuk voor stuk gebruikt worden als inspiratie voor diensten, vieringen, advents- en kringbijeenkomsten. Ze zijn te raadplegen op www.remonstranten.nl/adrem

Films en documentaire

We wijzen op een drietal beeldverhalen die gebruikt kunnen worden om in gesprek te gaan over de achterliggende thema's in het leven van nu. Een verhaal over een hedendaagse Maria uit Tsjaad is recent uitgekomen: *Lingui*. Deze film draait momenteel in de filmhuizen en is via www.picl.nl te kijken tot 26 december 2022 en komt half november uit op DVD. De al wat oudere film *Adam* is verkrijgbaar op DVD. De documentaire *Mijn Maria* is via de onderstaande link te bekijken.

Het is mogelijk om de film in groepsverband te kijken of mensen de film individueel te laten kijken en er daarna met elkaar over in gesprek te gaan, aan de hand van vragen: Wat raakte je, waarom raakte dat, hoe verhoudt het verhaal of wat raakte zich tot je eigen leven, wat neem je mee naar je eigen levensverhaal?

Lingui, the sacred bonds.

Als alleenstaande moeder werd Amina verstoten door haar familie en de gemeenschap. Wanneer haar vijftienjarige dochter Maria zwanger blijkt te zijn en het absoluut niet wil houden, wacht haar nog een zwaarder lot dan Amina zelf: in het Islamitische Tsjaad staat op abortus immers een zware straf. Moeder en dochter hebben geen andere keuze dan zichzelf te helpen en een beroep te doen op vrouwelijke solidariteit in een patriarchale samenleving. Bekijk hier de trailer: <https://www.youtube.com/watch?v=aPHPLnm7y5E>

Adam

In Casablanca gaat de zwangere, ongetrouwde Samia (Nisrin Erradi) van deur naar deur op zoek naar een dak boven haar hoofd. Wanneer ze aanklopt bij Abla (Lubna Azabal, *INCENDIES*) blijft ook haar deur in eerste instantie gesloten. Maar als weduwe en alleenstaande moeder van de 8-jarige Warda, weet Abla hoe moeilijk het leven in Marokko kan zijn en laat de jonge vrouw uiteindelijk toch toe. Geleidelijk vinden ze steeds meer steun bij elkaar en gaat Samia aan de slag in Abla's bakkerij. Samen bakken ze de heerlijkste Marokkaanse lekkernijen. <https://www.cineart.nl/films/adam>

Mijn Maria met Agnes Jongerius

<https://tvblik.nl/mijn-maria/agnes-jongerius-1>

Mariatafel

Maak in de gemeente een 'Mariatafel', met daarop t.z.t. de poster van *Maria, Maria, Maria* en daar omheen allerlei zaken rond Maria, zoals boeken, beelden en rozenkransen, bidprentjes, dvd's en wat dies meer zij. Een goed idee om kerkleden te vragen of zij wellicht (bijzondere) Mariazaken hebben en die tijdelijk ter beschikking te stellen voor de tafel. Misschien is een schaal Mariakaakjes ook een leuk idee.

Teksten

Meditatie bij Lucas 1, 46-5, van Dorothee Sölle, theologe te verbinden/ te contrasteren met die zoete afbeelding van Stefan Lochners Moeder Gods in het rozenprieel (rond 1450)

Er staat geschreven dat Maria zei:

"Mijn hart prijst hoog de Heer en van vreugde juicht mijn geest om God mijn redder daar Hij welwillend neerzag op de kleinheid van zijn dienares en zie, van heden af prijst elk geslacht mij zalig"

Nu zeggen we dat zo:

"Mijn hart ziet het land van de vrijheid en mijn geest zal uit de schuwheid komen de lege gezichten van de vrouwen worden met leven gevuld en wij zullen mensen worden door generaties voor ons, de geofferden, verwacht"

Er staat geschreven dat Maria zei:

"Omdat Hij aan mij zijn wonderwerken deed, de machtige is en wiens naam heilig is, barmhartig is Hij van geslacht tot geslacht"

Nu zeggen we dat zo:

"De grote verandering die aan ons en door ons gebeurt zal bij allen gebeuren - of ze blijft helemaal weg barmhartigheid zal beoefend worden als de afhankelijken het verspilde leven kunnen opgeven en leren zelf te leven"

Er staat geschreven dat Maria zei:

"Hij toont de kracht van zijn arm en slaat hoogmoedigen van hart uiteen Heersers ontnemt Hij hun troon, maar verheft de geringen"

Nu zeggen we dat zo:

"We zullen onze bezitters onteigenen en diegenen die het vrouwelijke wezen kennen, zullen we aan het lachen brengen aan de heerschappij van de mannetjes over de vrouwtjes zal een einde komen objecten zullen subjecten worden zij verwerven hun eigen betere recht"

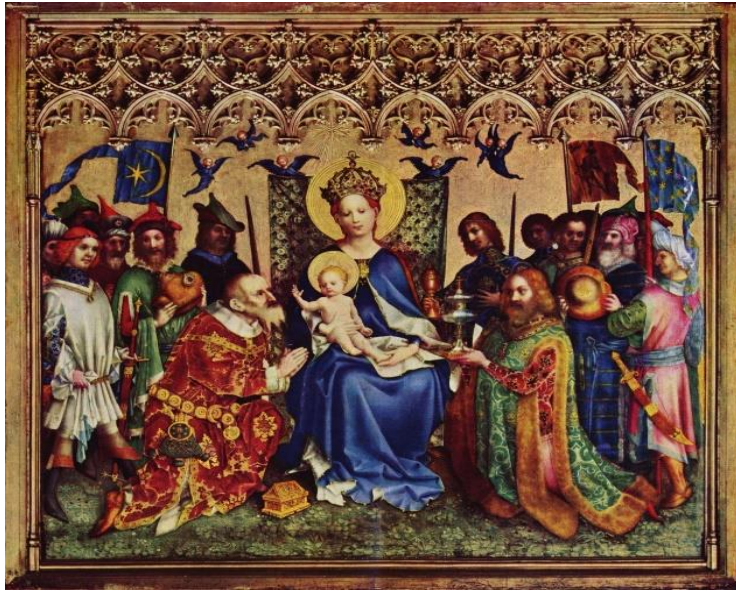
Er staat geschreven dat Maria zei:

"Die hongerigen overlaadt Hij met gaven en rijken zendt Hij heen met lege handen Israël, zijn dienaar, heeft Hij zich ter harte genomen gedenkend Zijn barmhartigheid voor eeuwig"

Nu zeggen we dat zo:

“Vrouwen zullen naar de maan vliegen en beslissingen nemen in het parlement hun verlangen naar zelfbeschikking zal vervuld worden en de zucht naar macht zal ijdel blijven hun angsten zullen komen te vervallen en er zal een einde komen aan de uitbuiting”

Te vinden in: Vrouwen in de Bijbel van Haag/Kirchberger/ Solle p 290

Poëzie

In de poëzie komt Maria veelvuldig aan bod. Hieronder bieden we een aantal mogelijk interessante gedichten aan.

Guillaume van der Graft , uit: ‘Maria Boodschap’: Over de eerste verbazing, /over de wildernis van de onzekerheid/ gaat de wind voorspoed,/ wees gegroet.

Muus Jacobse, uit: ‘Wat heeft Maria ons bewaard’:

Wie heeft van zo nabij gehoord,/ wat God spreekt tot de aarde?/ Maria, moeder van het Woord/ spreekt ook in onze oren door.

https://www.liedboekcompendium.nl/lied/739-wat-heeft-maria-ons-bewaard-6_9_9

De katholieke hoogleraar **Anton van Duinkerken**, uit: ‘Maria bij Elisabeth’: Die dingen hebben een diepere zin/ dan de mensen tot heden toe zagen/ want nu krijgt de wereld een nieuw begin/ en een antwoord op alle vragen.

https://www.dbnl.org/tekst/gem001193301_01/gem001193301_01_0079.php

Henriëtte Roland Holst-van der Schalk, uit: ‘Maria, Vorstin vol genade’: O Moeder Gods, ontzaglijk gebeuren/ voltrekt zich in Gods eeuwigheid/ smarten als uw hart verscheuren/

maken het onze t' aanvaarden bereid/ O moge ook ik dienstmaagd des Heren zijn/ wassen met mijn offer de wereld rein.

https://www.dbnl.org/tekst/rola003inde01_01/colofon.php

Michael Zeeman, uit: 'Vespers voor Maria': Zij roepen er u aan, Maria, /wat doet het er toe/ voor wie zo weinig gelooft/ maar als wij aan de poorten zijn geraakt/ heb ik menigmaal om jou zitten roepen.

https://www.dbnl.org/tekst/hol006198601_01/hol006198601_01_0004.php

Pierre Kemp, uit: 'Hemelsblauw': Waarom ik bij zo'n blauwe man tel aan de hemel denk/ en zie vanuit haar ogen een Godsgeschenk?/ Er bloeit nog ergens diep in mij verloren/ Een bloem van kinder-hemel- lore –lore.

https://www.dbnl.org/tekst/kemp005wamv02_01/kemp005wamv02_01_0023.php

Gedichten van **Hildegard von Bingen**.

Muziek

Maria is door de muziekgeschiedenis heen een veelbezongen persoon. Hieronder bieden we een aantal stukken in verschillende genres aan die gebruikt kunnen worden in diensten, vieringen, kringen, etc.

Vespers voor de zalige maagd, op het snijpunt van renaissance en barok

Monteverdi: <https://www.youtube.com/watch?v=AqrTsxQgCt0&t=1s>

Kleinood door meester uit de Lage Landen

Jacob Arcadelt: <https://www.youtube.com/watch?v=URYYuxE5270>

Frans-Vlaamse motetkunst op zijn allerbest

Josquin des Prez: <https://www.youtube.com/watch?v=kyGIFisv7Ng>

Italiaanse kerkmuziek uit de renaissance

G.P. Palestrina: <https://www.youtube.com/watch?v=UHfSKcvTfpU>

Brits rouwbeklag bij de dood van een koningin

H. Purcell: <https://www.youtube.com/watch?v=T9GrmokeHPY>

Duitse versie van een Schots clan-verhaal werd begrafenishit

Schubert: <https://www.youtube.com/watch?v=SxQB4vVfDw4>

Doorwerking van Engelse geschiedenis in Duitse romantiek

Schumann: <https://www.youtube.com/watch?v=-8GZGeGEyv4>

Laatromantisch Slaapliedje door 'de laatste Gigant'

Max Reger: <https://www.youtube.com/watch?v=7ZE3HkikZk4>

Een van de grootste Maria's die zong

Maria Callas (alleen audio): <https://www.youtube.com/watch?v=sxG4nxC-vkg>

Een Maria in de musical

Rodgers & Hammerstein: <https://www.youtube.com/watch?v=L4gauTiCY4>

Maria als pop-icoon

The Beatles: <https://www.youtube.com/watch?v=-H7neYliD1k>

Een Maria uit de Jazz

Mary Stallings: <https://www.youtube.com/watch?v=R5Mj4fCFp3o>

Meesterpianiste en pedagoog

Mary Lou Williams: <https://www.youtube.com/watch?v=ktmyulf11sQ>